10e JAARGANG. № 285.

# OOSTPOST

## SOERABAYASCHE COURANT.

**Prijs der Inteekening.**

Voor Soerabaja. ℔ jaar........ ƒ 18.—
„ Java en buitenbez. „ do........ „ 20.—
„ Europa „ do........ „ 25.—

De **Oostpost** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

**DONDERDAG 4 DECEMBER 1862.**

**Prijs der Advertentiën.**

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentiën met groote letters betalen dubbel.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

**Sluiting der Landmail - pakketten.**
Dingsdag den 9den December, des middags te 4 uur.

## ADVERTENTIEN.



## EEN BEZOEK

### IN EEN PAAR FABRIEKEN VAN MANCHESTER EN OMSTREKEN.

(*Uit de papieren van een' Duitscher.*)

Na Londen is er in geheel Engeland geene stad, die dieperen indruk op den vreemdeling maakt dan Manchester. In de geheele wereldgeschiedenis vinden wij van geene plaats gewag gemaakt, die gelijk kan worden gesteld met Manchester in uiterlijk, in merkwaardige bedrijvigheid, in opeenstapeling van koopwaren, in wonderbare uitvindingen en verschijnsels op zedelijk en staatkundig gebied. Daar de lezer, die deze stad niet kent, er zich geen duidelijk begrip van kan vormen, zoo lang hij alle onderdeelen niet in het bijzonder heeft nagegaan, willen wij eerst de bijzondere zaken behandelen, tot welker bezigtiging ik aldaar in de gelegenheid werd gesteld, (tot mijne spijt weinig, in vergelijking met het vele, dat opmerking verdiende), en daarna een meer omvattend overzigt geven over het geheel der stad. Wanneer men voor het eerst eene zoo buitengewone stad bezoekt, wordt men door die zee van nieuwigheden als overstelpt en onaangenaam aangedaan, zoodat men ook in het begin haast geen voet verzetten, en op niets een' zekeren blik slaan durft. Men gevoelt als het ware vrees, om den reus vlak in het aangezigt te zien, tot dat men eerst geleerd heeft, eenige op zich zelf staande zaken te begrijpen, om dan langzamerhand grootere deelen, en eindelijk het geheel te kunnen overzien. Onder de verschillende bewonderenswaardige dingen, die in Manchester te zien zijn, nemen zonder twijfel de katoenfabrieken met hare wonderen van handenarbeid en werktuigkunde eene eerste plaats in; want zij zijn het, waarmede hier het belang van allen gemoeid is, en het is niet gemakkelijk, eene opgave te doen van al de buitengewone en in de vroegere geschiedenis der menschen ongehoorde dingen, die door het katoen zijn te weeg gebragt.

Voor honderd jaar had de wereld nog geen denkbeeld van de geboorte van zulk eenen reus, die de staten zoo krachtig verbinden, zoo geweldig veel geld in omloop brengen en in een rijk als Engeland zulk eene ontzettende beweging veroorzaken zou, en nu staat hij daar, als had hem een der goden van den Olympus uit den grond gestampt. Men begroot het kapitaal, dat tegenwoordig jaarlijks in Engeland in katoen wordt omgezet, op 44 millioen p. st. op ƒ 528,000,000.

De uitvindingen, door het katoen in het leven geroepen, hebben den mensch als met duizend handen gewapend. Vele nieuw opgerigte spinnerijen hebben meer dan 100,000 spinstoelen, d. i. zij doen het zelfde werk, waartoe vroeger 100,000 menschen noodig waren. Zelfs de stoutste plannenmaker uit het midden der vorige eeuw droomde niet van de mogelijkheid van iets dergelijks. Tegenwoordig wordt er vier honderdmaal meer katoen in Engeland ingevoerd, dan voor honderd jaar. In 1741 bedroeg de invoer 1,600,000 pond en in 1851 ongeveer 600,000,000. Er is geen enkele andere nijverheidstak, die op eene dergelijke uitbreiding roemen kan. Het katoen heeft in den korten tijd van 50 jaar tusschen twee der magtigste staten van de wereld, de Vereenigde Staten van Amerika en Engeland, een verkeer doen ontstaan, dat met ieder jaar nog ongelooflijk toeneemt. Reeds in 1835 bedroeg de waarde der uit Noord-Amerika ingevoerde waren een voortbrengselen 65 millioen dollars (ƒ 162,000,000), en toen reeds meende men het toppunt bereikt te hebben, welnu, sedert dien tijd is het bedrag meer dan verdubbeld!

Onder de verschillende werktuigen, voor de behandeling van het katoen uitgevonden, zijn er, zoo als b. v. de zuiveringsmachine van WHITNEY, door welker uitvinding en invoering een enkel volk, dat der Vereenigde Staten, binnen 45 jaar niet minder dan 200 millioen ponden sterling gewonnen heeft. 1) Waar is eene andere industrie aan te wijzen, die zich op zulke uitkomsten mag verheffen? Door die geest van uitvinding zijn nieuwe landen in de europesche belangen als het ware ingeweven, die wij vroeger met geene enkele koopwaar konden winnen. China en Oost Indië, landen, zoo rijk aan kunst en koopwaren, waar de gewone

1) Vóór de uitvinding van WHITNEY's werktuig in 1793 waren sommige soorten van katoen in het geheel niet te bewerken.

# VENDUTIE

op aanstaanden Vrijdag den 12den December 1862,
DES MORGENS TEN 10 UUR,
te MALANG,
van

## 12 Melkgevende Koeijen,

van het reconvalescenten-gesticht aldaar.

*De Onder Intendant 1ste klasse*
bij absentie,
*De Onder Intendant 2de klasse*
(1596) DE GROOT.

# OP DE VENDUTIE

**van den 12den e. k.**

ZAL OOK VERKOCHT WORDEN.

Het HUIS van wijlen den heer J. TEN SIETHOFF, gelegen aan de groote rivier, en bij de verponding aangeslagen op ƒ 31.000.

H. L. RADEMAKER.
SOERABAJA, 2 Dec. 1862. Mr. H. 's JACOB.
(1615) Mr. T. A. KLINHAMER.

# VENDUTIE

op aanstaanden Zaturdag, den 20sten December 1862,
voor het afdeelings kleeding magazijn, van overtollige goederen, waaronder KOPEREN KOOKKETELS van verschillende dimensiën, zeer geschikt voor scheeps gebruik.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
BIJ ABSENTIE.
De Onder Intendant der 2de klasse
SOERABAJA, DE GROOT.
*den 3 December 1862.* (1614)

## Op een' nader te bepalen dag,

zal in den loop dezer maand publiek worden verkocht het WOONHUIS met BIJGEBOUWEN, staande op eigendomsgrond, in de *Kampong Baroe* alhier, nabij de kleine Passer, toebehoorende aan MARIA SEBERIA en hare vier bij wijlen haren echtgenoot LEONARD HEREMAN verwekte kinderen; bij de verponding geregistreerd onder no. 1487, en aangeslagen voor ƒ 2000. (1620)

## Op een nader te bepalen dag

*zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:*

Een ERF met een STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen binnen deze stad in de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL en WAGENVERHUURDERIJ door den Heer SCHMIDT benevens een daaraan grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij
(1375) ANEMAET & CO.

## VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

# OENARANG

**Kapt. Kramer**

vertrekt naar **Samarang** en **Batavia** op *Zondag den 7den December.*

Adres bij
(1610) W. CORES DE VRIES.

## VERTREK VAN SCHEPEN

# Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het gunstig bekend fregatschip

## ACADIA,

Kapt. G. GREEFKES,

hetwelk tegen den 10den van hier, en verder in het begin van *Januarij* van **Pasoeroean** zal vertrekken.

Het schip heeft eene campagne met 14 roijale hutten en patrijspoorten, en is geheel voor de passagiersvaart ingerigt.

Een geëxamineerd geneesheer bevindt zich aan boord.

Nadere informatiën zijn te bekomen, en ligt er een plan van het schip ten kantore van

de agenten,
(1625) SCHIMMELPENNINCK & CO.

# Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende en snelzeilende barkschip

## Clio,

**Kapt. Wijnmalen,**

om in de tweede helft van *December* van hier te vertrekken.

Daar de kajuit bijzonder doelmatig is ingerigt, biedt dit schip eene gunstige gelegenheid aan tot den overvoer van eene familie of van enkele personen.

Nadere informatiën verstrekken
*de Agenten,*
(1589) SCHIMMELPENNINCK & CO.

# PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Het Nederlandsch snelzeilend, campagne barkschip

**JOHANNA ELISABETH,**

Kapitein N. BURHOVEN JUNIUS.

Vertrekt van hier direct naar NEDERLAND tusschen *primo* en *medio December.*

Genoemde bodem heeft eene groote luchtige campagne met ruime hutten, badkamer, en hetgeen verder tot den overvoer van passagiers ten volste vereischt wordt.

Informatiën dienaangaande bij de Agenten **ADAM & CO**, alsmede bij den Gezagvoerder in het **Marine Hotel**, alwaar tevens eene teekening der campagne voorhanden is.
(1494)

# Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekend snelzeilend fregatschip

## BURGEMEESTER HOFMAN,

KAPT. T. D. DE WITT,

hetwelk binnen eenige dagen van hier, en verder tegen het einde van deze maand van PASOEROEAN zal vertrekken.

Voor den overvoer van passagiers beveelt dit schip zich gunstig aan, als zijnde bijzonder daartoe ingerigt.

Nadere informatiën verstrekken
de Agenten,
(1626) SCHIMMELPENNINCK & CO.

# Naar Amsterdam

zal *medio December* direct van hier vertrekken het snelzeilend viermast schip

## ARGO,

gevoerd door kapt. A. W. F. VAN TEUTEM, bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, adres MARINE HOTEL.

*De Agenten,*
REIJNST & VINJU *te Batavia*
1500) ANEMAET & CO *alhier.*

# Naar Rotterdam direct

zal omstreeks *medio December* van hier vertrekken het snelzeilend Nederl. Barkschip

**Susanna Johanna,**

kapitein J. P. PEETERS,

en wordt daarmede eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor passagiers, zijnde die Bodem comfortable ingerigt, en behoorlijk uitgerust.

Nadere informatiën bij
*De Agenten,*
(1602) Mc. LENNAN & CO.

# ZITDAG

VAN DE
Spaarbank in de maand December
**Dingsdag den 16den.**
(1603)

# Etablissement Groedo.

De ondergeteekenden hebben de eer, kennis te geven, dat, hunne

**HOUTSTOOMZAAGMOLEN**

thans in volle werking zijnde, bestellingen op gezaagde houtwerken binnen weinige dagen kunnen geëffectuëerd worden.

De prijzen zullen, naar gelang der dimensiën der bestelde houtwerken, ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGE en GAVE HOUTWERKEN worden afgeleverd.
(715) **ZANTHUIS & CO.**

# NORTHERN

**Insurance Company**
gevestigd te LONDON.
**Brand- en Levensverzekering.**

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie**, op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.
(1517) B. J. VAN ECK & CO.

# GUANO.

Tot den verminderden prijs van ƒ 8.— per picol voor hoeveelheden van 100 picols en meer, verkrijgbaar bij het Agentschap van de FACTORIJ der NEDERLANDSCHE HANDEL MAATSCHAPPIJ alhier. (1607)

# PHOTOGRAPHIE.

## PORTRETTEN

Op glas van ƒ 6.— ƒ 10.— ƒ 20.— ƒ 30.
Op wasdoek en op papier billijke arrangementen.
Modellen liggen ter bezigtiging.
De betaling bij de aflevering.
M. H. HALEWIJN.
*Heeren Straat*
(1402) *achter het stadhuis.*

# Machineriën.

De ondergeteekenden, Agenten van de Heeren **GEORGE BUCHANAN & CO**, Ingenieurs, Bucklersburij, LONDEN, en Yorkplace Ironworks, ABERDEEN, nemen de vrijheid, fabriekanten, landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van WERKTUIGEN, in gebruik bij de bereiding van SUIKER, KOFFIJ, RIJST, OLIE, KALK, STEENEN, enz., enz., alsmede ZAAGMOLENS, vervoerbare STOOM-MACHINES voor irrigatie-doeleinden of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz. enz.

IN VOORRAAD EN TEGEN BILLIJKE PRIJZEN:

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDERS van 26 × 48 Eng. duimen, met STOOMMACHINE van 20 PAARDENKRACHTEN.

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDERS van 28 × 60 Eng. duimen met STOOMMACHINE van 25 PAARDENKRACHTEN.

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDER van 24 × 45 Eng. duimen; de MOLEN en de STOOMMACHINE, 14 p. kr., is op één fondatieplaat; de STANDAARDS van gegoten IJZER, en zoodanig ingerigt, dat de twee BENEDENCIJLINDERS in een oogenblik kunnen worden uitgetrokken.

Twee SUIKERMOLENS voor 6 Beesten ieder, de eene 20 × 16 Eng. duimen, de andere 24 × 18 Eng. duimen.

Een Hoogdrukkend STOOMWERKTUIG van 10 PAARDENKRACHT, met STOOMKETEL etc. compleet.

Een stel van zes CENTRIFUGES, van 32 duim DIAMETER, welke bij bovengenoemd STOOMWERKTUIG kan worden gevoegd.

Een stel van zes CENTRIFUGES van 40 duimen DIAMETER met IJZEREN waterwiel van 22 voet DIAMETER, geheel compleet.

EEN DUBBEL STEL LUCHTLEDIGE PANNEN,

## (VACUUMPANS)

bestaande uit twee KOPEREN HOWARD PANNEN, elk 6 voet en 6 duim DIAMETER, met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

ALS OOK:

## EENE WETZELPLAN

met verbindingspijpen, om te werken door stoom, water, trekvee, of handen.

Fenige SUPERIEURE PERSPOMPEN, geschikt om BADKUIPEN in woonhuizen of KETELS van STOOMMACHINES met HEET of KOUD WATER te vullen.

IN VOORRAAD:

VUURSTEENEN en KLEI.

Een en ander ligt te Batavia.
(1566) ARNOLD & ZONEN.

---

keerde rigting van den handelsstroom, met hunne eigene wapenen aangegrepen. Reeds in 1836 werden er van Engeland naar Oost-Indië voor 2,582,000 p st. aan katoenen stoffen gezonden, en China ontving in het zelfde jaar 10 millioen ellen bewerkte witte, 2,5000,000 ellen geverwde katoen en 3 millioen pond katoen-garen.

Zoo hebben de katoen fakbriekaten, die door de engelsche uitvindingen in twintig jaar tot een vierde van den prijs gedaald zijn, 2) ons geleerd, wat geen der voortbrengselen van onze kunst ons leeren kon, namelijk, de volken van het verre Oosten aan europesche waren te gewennen, en hen daardoor van ons afhankelijk te maken.

MACCULLOCH heeft berekend, dat in Engeland niet minder dan 1,200,000 tot 1,400,000 personen alleen tot het verwerken van katoen gebruikt worden. Sints dien tijd is dat getal nog met een derde vermeerderd. Denkt men hierbij aan de honderd duizenden, die zich met den kleeding uit katoen bestaat, en die ons vroeger bij voorkeur katoenen stoffen toezonden, zijn door ons, door de veranderde of wel omgeverkoop, het vervoer en inladen dezer stoffen bezig houden; aan de met ontwikkeling van den katoen-handel snel opgekomen steden, als Liverpool b. v.; aan de zeeën, die wemelen van met katoen geladene schepen; aan de millioenen, die in Noord-Amerika als vrije planters of negers, in Egypte als slaven van den pacha, in Brazilië als slaven der planters, in Indië als verworpen pariahs, aan het voortbrengen van het katoen arbeiden, en daarin hun levensonderhoud vinden; aan alle natiën der aarde, die tegenwoordig twee-, drie-, ja tienmaal meer katoenen stoffen bezigen dan vroeger, en welker zeden en gewoonten daardoor voor een deel eene wezenlijke verandering hebben ondergaan — zoo zal men verbaasd staan over de uitkomsten, die door deze merkwaardige menschelijke bedrijvigheid, waarvan Manchester het middelpunt is, zijn verkregen.

Men had mij gezegd, dat ik niet in Manchester zelf, maar in de naburige stad Stockport de beste en volkomenste dezer fabrieken, die zoo geweldig ingrijpen in het lot van zoo veel millioenen menschen, kon bezigtigen. Daarom begaf ik mij dan op zekeren morgen per spoorweg derwaarts.

Ik herinner mij, dat ik eens in mijn leven, ik weet niet meer op welken leeftijd, maar in ieder geval lang nadat ik de school verlaten had, niet wist, waar de bekende stad Burg (digt bij Maagdenburg) lag, en mij daardoor eene duchtige berisping van een' mijner vrienden op den hals haalde, die mij zelfs over mijne onwetendheid deed blozen. „Ei, ei, schaam u wat, vriendje! kent gij Burg niet, en het is toch eene stad van 12,000 inwoners? Dat verwondert mij!" Maar als men een weinig in de wereld rond heeft gekeken, wordt men langzamerhand tegen zulke verwijten verhard, vooral in Lancashire, waar er aan het blozen geen eind komen zou, wanneer men zich moest schamen over elke onbekende stad van meer dan 10,000 inwoners.

Men heeft berekend, dat binnen eenen omtrek van ongeveer 50 uren, met de beurs van Manchester als middelpunt, buiten Manchester zelf niet minder dan 280 steden, vlekken en dorpen gevonden worden, die allen meer of minder met die katoen-nijverheid in verband staan, en die te zamen door 1,250,000 menschen bewoond worden. Breiden wij dezen cirkel nog wat verder uit, zoo hebben wij onder anderen de volgende steden van omstreeks 20,000 inwoners: Ashton aan de Lyne 40,000 inwoners, Great-Balton 30,000, Little-Balton 15,000, Dean 25,000, Bury 18,000. Dunkinfield 16,000, Eccles 30,000, Leigh 25,000, Macclefield 30,000, Middleton 15,000, Oldham 40,000 Oldham mid Prestwich 80,000, Preston 40,000, Pilkington 15,000, Rahdale 60,000, Saddleworth 18,000, Stockport 30,000, Worrinton 22,000, Wigan 50,000, en daarenboven nog zeer vele andere van 10 tot 20,000, zielen. Daarbij moet worden in het oog gehouden, dat het opgegeven getal der inwoners niet volgens de laatste telling is, en dat het thans reeds weder belangrijk is toegenomen. De meeste dezer steden zijn Manchesters in het klein, ja, verscheidene er van zou men als voorsteden van Manchester kunnen beschouwen, daar de in Manchester zamenloopende spoorwegen ze met dit hun middelpunt in onmiddelijk verband stellen.

(*Wordt vervolgd.*)

2) In 1814 was de gemiddelde prijs van een stuk calicot in Manchester 1 pd. 4 sh. 2 pence (ƒ 14,50) en in 1833, [illegible] 1 penny (ƒ 3.56).

Een jong mensch, bekend met de inlandsche talen, en sedert twee jaar als geëmployeerde op eene Suikerfabriek werzaam geweest zijnde, zoekt wederom eene dergelijke betrekking.
Adres L. B, uitgevers van de *Oostpost.*
(1617)

---

De Heer J. T. Welter heeft van af heden mijne GENERALE PROCURATIE.
J. J. VAN DEN MUIJSENBERG.
SOERABAJA, 1 December 1862. (1613)

---

## GUANINE

Deze MESTSTOF, bereid door de geöctroijeerde Guaninefabriek te ROTTERDAM, is verkrijgbaar voor *f* 7½ pr. picol, bij partijen van 50 picols en meer.
(1624) P. KERVEL & CO.

---

**TE KOOP**

**à *f* 500 CONTANT**

Eene HANDCHAIS met TUIG voor een paard en voor twee paarden, alles compleet.
Adres *Oostpost.* (1628)

---

**TE HUUR**

WEGENS VERTREK
in het commensalen-huis van ABALAIN & DURAND te *Simpang*,
DRIE groote, magnifique KAMERS, te aanvaarden met 1e *Januarij a. s.* (1619)

---

## Meubelen en Rijtuigen,

smaakvol en soliede bewerkt, in ruime sortering steeds voorhanden
bij
(1601) KESSLER & CO.

---

## GROOT
## St. Nicolaas-feest:

5 *en* 6 *December* 1862
IN HET
MODE-MAGAZIJN van C. LEDEBOER.
**Buitengewone Illuminatie.**

Tevens zal het publiek in de gelegenheid gesteld worden, om voor *f* 2 en *f* 3 fraaije prijzen te winnen op de

**TOMBOLA,**
BAGATEL TAFEL,
en met
SCHIJFCHIETEN
en
SCHIJFGOOIJEN.
(1621)

---

**Voortdurend Verkrijgbaar**
## IN TOKO BOOMSTRAAT.
à Contant.
## Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à *f* 1.— 3.— *f* 5.—
Potjes ZALF à *f* 1.— 3.— *f* 5.—
(1330) J. J van den MUIJSENBERG.

---

## Verkrijgbaar
## INLANDSCH KAPLEDER,
bij
(1586) KESSLER & CO.

---

## VERKRIJGBAAR
**te Simpang,**
voor het ST. NICOLAAS FEEST,
in het commensalen huis van
**ABALAIN & DURAND:**
BOTERLETTERS;
ST. NICOLAAS GEBAK;
SUIKERWERK. (1606)

---

## W. SCHEERENS,
**kapper, barbier en haarsnijder**
**Kaliesossok No. 2.** (769)

---

## IN TOKO BOOMSTRAAT
ONTVANGEN,
direct van PARIJS,
## Cafetières à Bascule.
(1608) VAN DEN MUIJSENBERG.

---

## Uitgepakt
met het
## ST. NICOLAASFEEST

fraaije CARTONNAGES, SURPRISES, WAAIJERS, groote en kleine POPPEN, mechaniek en alle soorten van KINDERSPEELGOED, diverse artikelen, geschikt tot cadeaux.

VOORRADIG:
BANKETLETTERS, St. NICOLAAS GEBAK, fraai geässorteerde BONBONS, en SUIKERWERK,
bij
(1618) C. H. GRIMM.

---

## IN TOKO BOOMSTRAAT.
**Ontvangen**
met de CAPELLA.
**Versch ROOKVLEESCH.**
(1609) VAN DEN MUIJSENBERG.

---

## Wissels op Nederland.
bij
(1416) HILL BROEKMAN & CO.

---

## Wissels op Nederland.
bij
(1418) FRASER EATON & CO.

---

ST. NICOLAAS!
## Toko Boomstraat.

Bij gelegenheid van het *St. Nicolaas feest* zal de toko den 5den en 6den December DES AVONDS GEOPEND ZIJN, en ruim voorzien wezen van:
Versch ST. NICOLAAS GEBAK;
VRIJERS en VRIJSTERS;
Alle soorten van BONBONS;
Keurig KINDERSPEELGOED;
JAPANSCH LAKWERK;
WAAIJERS; ARTICLES DE PARIS, en andere fraaije voorwerpen voor *St. Nicolaas* geschenken.
(1631) VAN DEN MUIJSENBERG.

---

## HOUDERS VAN 'T COGNOSSEMENT

over

P M T. 1/4 4 kn. MEUBELEN,
5/10 6 „ PIANO en HUISRAAD,
3 KASTEN, geëmballeerd,
10 WIPSTOELEN,
2 KNAPEN, geëmballeerd,
1 WERKTAFELTJE,

afgeladen door den Heer H. GIJSELMAN JR. te **Batavia**, per het Ned. schip *Clio*, kapt. WIJNMALEN, alhier aangebragt, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij
*de agenten*,
(1629) SCHIMMELPENNINCK & CO.

---

## MUZIJKGENOOTSCHAP
## ST. CECILIA.

Aan heeren LEDEN wordt bekend gemaakt, dat de gewone repetitie van Donderdag 4 dezer niet zal plaats hebben.
NAMENS DE DIRECTIE,
VAN SCHREVEN.
(1611) *Secretaris.*

---

## HOLOWAY'S ZALF en PILLEN.

*Behoud der gezondheid.* Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten! Hoe dikwijls wordt zij verzuimd, en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen! De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moesten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron van gezondheid en sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde voorkoming van alle uitwendige ziekten, van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te zamen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen, om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige ligchaamskracht in overeenstemming te houden.
(880)

---

## In Commissie Ontvangen

Een partijtje toeban en malang sigaren; tot billijke prijzen à *Contant* te verkrijgen.
bij
(1630) L. W. VAN DER ZWAAN.

---

## BENOEMINGEN BESLUITEN Enz.

**JAVASCHE COURANT**
van den 29sten November 1862 no. 96.

Bij Koninklijk besluit van den 6den September 1862, no. 79, is benoemd tot adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië, de civiele ingenieur jhr. A. van Citters, thans adjunct-kommies bij het departement van binnenlandsche zaken.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van den 25sten November 1862, no. 6, is aan den heer A. A. van Dorp, koopman te Batavia, tijdelijk verblijf houdende te Gorinchem (provincie Zuid-Holland), verleend een octrooi (no. 31 van het register) voor den tijd van tien jaren op de uitvinding van de vervaardiging van papier uit de grondstoffen, in de daarvan overgelegde beschrijving aangegeven.

**Civiel Departement.**

ONSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de zoutverkooppakhuismeester te Famakassan (Madura) J. Siegel.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de adsistent der derde klasse bij de thee-cultuur F. G. Anthonijsz.

BENOEMD:

BIJ DE DIRECTIE DER BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN:

Tot chef van het tweede bureau, de hoofdkommies bij de directie F. W. Boes Lutjens.

Tot adsistent-resident ter beschikking van den resident van Soerakarta, P. M. van Laren, thans buiten betrekking, laatstelijk adsistent-resident van Bondowosso (Bezoeki).

Tot secretaris, tevens algemeen ontvanger, notaris en venduemeester der residentie Lampongsche districten, de kommies ten kantore van den adsistent-resident van het Zuider- en Ooster-district der residentie Batavia, J. J. de Thomèze.

**Militair Departement.**

ONTSLAGEN:

Op verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenants der genie en sappeurs J. K. Pluim Mentz, W. C. L. Ruijs en D. N. Meijners, en de apotheker der derde klasse M. J. C. Hellendoorn.

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de adjunct-boekhouder op het hoofdbureau der militaire administratie (militaire ambtenaar der derde klasse) J. N. F. Carels.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland aan den kapitein der infanterie W. J. Döderlein de Win.

GOEDGEKEURD:

*Dat door het Militair Departement*

ZIJN GEPLAATST:

BIJ DE INFANTERIE:

Bij het 10e bataillon, de tweede luitenant W. de Kroes.

Bij het 12e bataillon, de tweede luitenant P. H. H. Routs, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTATIE.

Als onder intendant der tweede klasse, de kapitein-kwartiermeester E. Wolfson.

Als eerste luitenant-kwartiermeester, de adjunct-intendant J. H. W. Roebij.

Als adjunct-intendant, de eerste luitenant-kwartiermeester jhr. P. F. Coenen.

BIJ DE INFANTERIE.

Als chef van den staf in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de kapitein K. H. O. van Bennekom, chef van den staf van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, met bepaling, dat bij ook als zoodanig bij zijn wapen zal gevoerd blijven à la suite.

Bij het 1e bataillon, de eerste luitenants J. K. J. Chambrij en L. A. Collard, respectievelijk van het 5e bataillon en van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 3e bataillon, de tweede luitenant A. D. J. de Man, van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 12e bataillon, de eerste luitenants W. Brock en E. C. G. Cohen, respectievelijk van het 10e bataillon en van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 14e bataillon, de eerste luitenant O. H. J. Muller, van het 13e bataillon.

Bij het 15e bataillon, de eerste luitenants D. T. van Oort en L. F. Nix, respectievelijk van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java en van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 16e bataillon, de eerste luitenant F. W. Cornets de Groot en de tweede luitenant J. A. Wouters, respectievelijk van het garnizoens-bataillon van Banka en van het 7e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenants W. G. L. Kretschmer en F. J. S. van Heu-men, respectievelijk van het 15e en 1e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden, de tweede luitenant P. F. A. van Stuwe, van het 3e bataillon.

Bij het subsistenten-kader te Samarang, de kapitein A. A. G. Frappier en de tweede luitenants R. J. G. M. de Bruijn en G. J. van Klinkenberg, allen van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het kader van het straf-detachement te Klaten, de eerste luitenant J. B. Mack en de tweede luitenant A. J. Beck, respectievelijk van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java en van het eerste bataillon.

---

## NEDERLANDSCH INDIE.

**Soerabaja 4 December 1862.**

**Opgave van de politie**
omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.
4 December.

**voor Aankomst.**

J. F. Goller, van Pasoeroean. Mevrouw Paulus, van Makassar.

**voor Vertrek.**

J. F. Goller, naar Pasoeroean. Mevrouw Paulus, naar Balie. T. J. Schuurman, naar Pasoeroean. A. E. Gunsch, naar Sumanap. F. A. Bruno, naar Bodjonegoro.

---

BATAVIA. — In den morgen van den 24sten, November jl. is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal met gevolg van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Onlangs heeft de regering voor de eerste maal kunnen uitreiken de groote gouden medaille, beloofd bij art. 2, § 3 van het gouvernements besluit van 14 Januarij 1861, no. 4 (zie Javasche courant van 16 Januarij 1861, no. 5), voor het vervaardigen van inlandsche school- en leesboeken, en wel aan den verdienstelijken hoofdpanghoeloe van Limbangan (Preanger Regentschappen), radhen hadji Mohamad Moesa.

Deze heeft achtereenvolgens aan de regering aangeboden de onderstaande werken:
Wawatjan woelang krama;
Wawatjan woelang tani;
Wawatjan dongeng dongeng;
Wawatjan radja Soedibja;
Tjarita Abdoerahman djeng Adoerahim;
Wawatjan panlji woeloeng;
welke alle ter lands-drukkerij zullen gedrukt en verkrijgbaar gesteld worden, en gedeeltelijk aldaar reeds verkrijgbaar zijn.

Behalve de boven bedoelde alsmede groote gouden medaille heeft radhen hadji Mohamad Moesa achtereenvolgens voor zijne werken ook gekregen eene kleine en eene groote zilveren medaille en eene kleine gouden medaille, *f* 4,350 aan premiën.

Het is te hopen, dat het goede voorbeeld, door dezen priester gegeven, navolging zal vinden.

Reeds heeft de regering van een aantal personen, zoowel Europeanen als inlanders, verschillende school- en leesboeken ontvangen, en zijn aan verschillende schrijvers de daarvoor uitgeloofde premiën en medailles uitgereikt, maar toch blijft de behoefte, vooral aan goede volks-leesboeken, groot.

BANKA. — In den avond van den 1sten November jl. werden ter hoofdplaats Muntok uit zee noodschoten vernomen, en weldra werd van Tandjong Kalean het berigt ontvangen, dat een driemast stoomschip op de Karang Hadji zat.

Ofschoon het op dat tijdstip vallend water was, en er dus voor 's lands weinig hulp zou kunnen worden geboden, werd niettemin de havenmeester met eenige sloepen en praauwen door den residen afgezonden, om zich van den toestand van dat vaartuig te vergewissen, en te zien, wat bij het wassen van het water zou kunnen worden gedaan, ten einde het weder vlot te brengen.

Omstreeks drie uur des nachts keerde de havenmeester terug met het berigt, dat het op de Karang Hadji zittende schip was het Engelsch stoomschip *Lord Elgin*, kapitein Wood, komende van Londen, en bestemd naar Singapore, Hongkong en Shanghai. Het vaartuig zat N. O. t. O. ½ O. drie Engelsche mijlen van den lichttoren van Tandjong Kalean.

De kaarten van deze vaarwaters, die de gezagvoeder en stuurman aan den havenmeester vertoonden — de eenige, die ze aan boord hadden — waren twee oude Engelsche overzeilers van den Noordwachter tot buiten straat Banka, welke hoogst onnauwkeurig zijn. Het scheen hun onbekend te wezen, dat er goede Hollandsche zeekaarten van deze vaarwaters bestaan en zelfs scheen ze geen kennis te dragen van de opname van den Engelschman Stanton met H. B. M. schip *Saracen*.

Des morgens ten 5 ure werd de havenmeester met den gouvernements stoomer *Bronbeek* andermaal naar de plaats van het ongeval gezonden, ten einde het schip af te brengen, waartoe die ambtenaar de mogelijkheid inzag. De stationskommandant, de kapitein luitenant ter zee van de Velde Erdbrink, voegde daarbij nog twee sloepen en twintig man van Z. M. stoomschip *het Loo*, onder commando van den luitenant ter zee der 2de klasse de Klopper.

Na eene moeijelijke en onafgebroken werkzaamheid van ruim vier uren, had men het geluk, het gestrande schip vlot te krijgen, en, daar het gedurende den nacht stil weder geweest was, en er geene branding op de bank gestaan had, scheen het vaartuig weinig geleden te hebben.

(*J. C.*)

### Philippijnsche eilanden.

Manila, November 1862.

„Den 1sten December aanstaande houden Mexikaansche en Zuid-Amerikaansche dollars op, een wettig betaalmiddel uit te maken. De *Munt*, pas hier opgerigt, is nu bezig, Mexicaansche en Zuid Amerikaansche dubloenen in eene lands munt te veranderen onder de benaming van *een*, *twee* en *vier* dollarstukken. De Munt koopt goud of 1000 fijn voor $4^{22}/_{100}$ cent per grein Troysch, mits de bullion niet onder 880 fijn bevat."

Arme Spanjaarden! leert in Nederland, dat het geld, aan eene Munt in koloniën besteed, *weggeworpen* is. Onze ministers van koloniën zullen zich onsterfelijk kunnen maken door de oprigting van een „Cours d'économie cosmopolitique, waarbij zij den staatslieden van alle landen der aarde eindelijk eens de ware beginselen leeren: „How to manage a colony."

---

### De Fransche Mail.

Die dienst tusschen Frankrijk en Indië schijnt in Nederland en geheel Europa nog weinig de attentie te trekken, of nog weinig vertrouwen in te boezemen. De Fransche Mail was — in strijd met ons vroeger berigt — wel te Singapore aangekomen, toen de „Haarlemmermeer" van daar vertrok, maar had evenmin brieven of gedrukte nieuwstijdingen uit Nederland, als uit het overige Europa medegebragt. Van daar onze vergissing. Men klaagt altijd over de Indische indolentie; wij gelooven echter, dat èn de handel èn de pers in Indië op zijn minst genomen oplettender zijn dan die in Nederland, want van onzen korrespondent hebben wij geenerlei berigten ontvangen.

Uit Frankrijk deelt men mede, dat de Minister van Buitenlandsche zaken Thouvenel afgetreden, en vervangen is door den oud Minister van Buitenlandsche zaken, den heer Drouyn de Lhuys; dat mag als een zeer ongunstig vooruitzigt voor de Italiaansche eenheid worden beschouwd. Het schijnt, dat de heer Drouyn de Lhuys de katholyke partij in Frankrijk ten sterkste voorstaat. (*B. H.*)

---

Het volgende ontleenen wij aan de *Singapore Frees press extra* van den 21sten November.

### Mail-berigten.

— Met de *Impératrice*, de eerste hier aangekomen en regelmatig varende stoomer der „Messageries Impériales" ontvingen wij berigten uit Marseille, loopende tot den 18den October, waaruit wij het volgende overnemen.

### Telegrammen.

*Parijs*, 15 Oktober. Een besluit in den *Moniteur* van dezen morgen benoemt den heer Drouyn de Lhuys tot Minister van Buitenlandsche zaken in plaats van den heer *Thouvenel*.

— *Turijn*, 15 Oktober. Een koninklijk besluit verandert de opgelegde doodstraf der deserteurs, die Garibaldi gevolgd waren, in levenslange gevangenisstraf.

— De gezondheidstoestand van Garibaldi begint nieuwe vrees in te boezemen. De voet is door rhumatiek aangedaan, en de pijn is vermeerderd, hoezeer de zwelling verminderd is.

— De gedeputeerden der Pruissische vergadering van afgevaardigden hebben, nagenoeg met algemeene stemmen, als in strijd met de konstitutie verklaard het votum der kamer van den Adel, waarbij de veranderingen in de begrooting, door de 2de kamer gemaakt, werden verworpen. De wetgevende vergadering is daarop uiteengegaan, nadat het Gouvernement had verklaard, dat het budget toch zal ten uitvoer gelegd worden. De grootste opgewondenheid heerscht te Berlijn.

---

*Berlijn*, 15 Oktober. De policie neemt maatregelen van voorzorg; de rust is echter nog niet verstoord.

---

*Frankfort*, 15 Oktober. Men meldt van Berlijn, dat het Gouvernement vast besloten heeft, op den ingeslagen weg voort te gaan.

Van eene andere zijde wordt gemeld, dat het gerucht der abdikatie van den koning weder meer veld wint.

---

New-York 4 Oktober.

Heden zijn in Kentucky scherpe gevechten geleverd. Men verwacht daar een' veldslag. Men meldt, dat Mac Clellan de Potomac is overgetrokken, en dat men onmiddelijk eenen veldslag verwacht tusschen zijn leger en dat der Zuidelijken.

Generaal Beauregard heeft het opperbevel aanvaard in Zuid Carolina en Georgië.

De proklamatie van president Lincoln omtrent de vrijverklaring der slaven heeft buitengewone beweging veroorzaakt in de Zuidelijke staten. Men heeft voorgesteld, de zwarte vlag te hijschen. Dat voorstel is aan eene kommissie verzonden.

New-York 4 Oktober, (s' avonds).

Men verwacht een' veldslag te Bardstown in de buurt van Louisville (hoofdstad van Kentucky) tusschen Buel en de Zuidelijken.

Bij het kongres der Zuidelijken is eene motie voorgesteld, verklarende, dat de proklamatie van Lincoln eene verkrachting inhoudt van de oorlogsgebruiken, en dat het Zuiden die proklamatie moet beantwoorden door zoodanige wederkeerige maatregelen, als strekken kunnen, om die proklamatie in te trekken en ongedaan te maken. Verscheidene leden stelden voor, de zwarte vlag te hijschen, en alle Zuidelijke burgers te magtigen, een ieder ter dood te brengen, die op Zuidelijken grond met de wapens in de hand wordt gevangen genomen.

De Zuidelijke dagbladen deelen mede, dat het leger van Mac Clellan den Potomac is overgetrokken bij Harpers-Ferry en Shephardstown, en dat met elk oogenblik een veldslag kan verwacht worden. Generaal Lee maakte zich gereed, de Noordelijken aan te vallen.

De „Richmond Whig" beweert, dat de operatiën der Zuidelijken voortaan een ernstiger karakter zullen aannemen. De nieuwe maatregelen van Lincoln sluiten elke kans op verzoening voortaan uit.

De „New-York World" meent, dat Lincolns proklamatie de ten onderbrenging van het Zuiden dubbel moeijelijk maken zal. De tijd zal leeren, zoo beweert het blad, dat deze proklamatie de grootste fout is, die het Noordelijk Gouvernement sedert het begin van den oorlog heeft begaan.

Agio op goud $22^1/_4$. Wissel 135 tot 136.

---

### NEDERLAND.

HARDERWIJK, 23 Sept. De vader van het protestantsche weeshuis is in hechtenis genomen, en eene strafactie tegen hem ingesteld, wegens het sedert een tal van jaren door allerlei middelen opwekken der onzedelijkheid bij de aan zijne zorg toevertrouwde weezen. Daar een groot getal van haar zoo te 's Bosch als omstreken thans als dienstmeisjes woonachtig is, is er uit de regtbank aldaar eene rogatoire commissie benoemd, ten einde het voorloopig regterlijk onderzoek in te stellen.

GRONINGEN, 23 Sept. — De justitie alhier heeft zich aangetrokken den dood van een' knaap, die voor eenige weken door een' man te dezer stede tegen een' muur werd geworpen, en nu voor eenige dagen is gestorven. Bedoelde persoon is gisteren gevangen genomen.

ROTTERDAM, 24 Sept. Door kapt. de Boer voerende het kofschip *Elise*, 15 dezer te Oporto gearriveerd, is aldaar aangebragt kapt. Wegener, diens vrouw en zoon, benevens 5 zeelieden, uitmakende de equipage van de Nederlandsch kof *Hendrika*, welke bodem op de reis van Genna naar Antwerpen, op 41° 47' NB. en 10° 17' WL., in zinkenden staat verlaten is.

---

### ENGELAND.

LONDEN, 1 Oct. — Twee Circassische opperhoofden hebben bij het *Foreign office* alhier een adres aan de koningin aangeboden, waarin zij protesteren tegen den door Rusland met hen gevoerden oorlog. In dit adres wordt o. a. gezegd: „Rusland verbergt het ware doel van zijn' aanhoudenden oorlog tegen ons en de onzen, ten einde de wereld te misleiden. Het verspreidt het gerucht onder de beschaafde wereld, dat het de Circassiërs alleen dáárom bestrijdt, omdat zij een wild, onopgevoed en onordelijk volk zijn, hetwelk, aan zich zelven overgelaten, den eigendom zou vernielen van Ruslands onderdanen in onze onmiddellijke nabijheid. Wij zijn thans in dit land gekomen, ten einde aan te toonen, dat die beweringen valsch zijn, en Uwer Majesteits bescherming in te roepen. De Circassiërs en Abasiërs, nu twee jaren geleden eene familie van geconstitueerde natiën willende vormen, verkozen eene soort van parlement, dat thans onze vereenigde natie bestuurt, welke ongeveer een millioen zielen sterk is. Ten gevolge van deze schikking heeft ons land niet alleen eene soort van constitutionele regering, maar geen van de ons omringende natiën, noch van hen die met handels-oogmerken tot ons komen, worden aan knevelarijen onderworpen. Wanneer een oneerlijk persoon onregt pleegt, dan erlangt de benadeelde herstel, en teruggave van eigendom, en de boosdoener wordt gestreng en volgens de wet gestraft; indien de eigendom verloren is, dan wordt uit de openbare kas vergoeding gegeven. Ten einde de veiligheid en het welzijn der inwoners te bevorderen, hebben wij onlangs vele doelmatige wetten zamengesteld, die door het geconstitueerde gezag in elke provincie worden uitgevoerd". De adressanten treden daarna in beschouwingen omtrent de wijze, waarop Rusland hen wil ten onder brengen, schilderen de wreedheden van den oorlog, en verklaren, dat hunne landgenooten besloten hebben, liever tot den laatsten man toe te sterven, dan zich aan het Russische juk te onderwerpen. Ten slotte roepen zij de bescherming van alle groote mogendheden, en in de eerste plaats die van Engeland in.

— Men heeft berekend, dat de tot nu toe gebouwde spoorwegen zich over eene oppervlakte van 69,072 mijlen uitstrekken, en gezamenlijk £ 1,151,163,446 gekost hebben. De verschillende lijnen zijn aldus over de wereld verdeeld: Frankrijk 9890 kilometer, Groot-Britannië en zijne koloniën 22,971, Pruissen 9896, Oostenrijk 5095, de overige Duitsche staten 5211, Spanje 2333, Italië 2252, Rusland 2202, Denemarken 421, Noorwegen 101, Zweden 463, België 1536, Holland 495, Zwitserland 965, Portugal 128, Turkije 128, Egypte 328, de Amerikaansche Unie 35,915, de geconfedereneerde staten 14,133, Mexico 32, Cuba 804, Nieuw-Grenada 80, Brazilië 178, Paraguay 12, Chili 313, en Peru 30 kilometers.

# SCHEEPSBERIGTEN

## Aangekomen Schepen te Soerabaja.

| Datum. | Vlag. | Namen van het schip | den Gezagvoerder. | Grootte van 't schip in Lasten | van waar gekomen. | wanneer gezeild. | welke plaats aangedaan. | werwaarts bestemd. | Agenten. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dec. 3 | Ned. Ind. | Cambo Torida. | Sech machfootbagra. | 207 | Padang. | 2 Nov. | geen. | Soerabaja. | ... |
| „ — | Oldenb. | Aeolus. | J. D. Rassini. | 447 | Sumanap. | 29 „ | „ | „ | P. Kervel & Co. |
| „ — | Bremer. | Felicie. | L. Schweitzer. | 135 | Bangkok. | 13 „ | „ | „ | „ |
| „ 4 | Ned. Ind. | Fathoor Rachman. | Said Salimbaramad. | 179 | Bangka. | 10 „ | „ | „ | „ |

## Vertrokken Schepen van Soerabaja.

| Datum. | Vlag. | Benam. | Namen der Scheepen | Gezagvoerdr. | Naar. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dec. 4 | Nederl. Ind. | Kotter | Carolina. | Pa Robia. | Pasoeroean. |
| „ — | „ | Hoeker | Charles. | „ Tima. | Panaroekan. |
| „ — | „ | Schoener | Witch of the Wave. | Assan. | Pamanoekan over Lassem. |

## In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaja.

| VLAG. | BENAM. | NAMEN DER SCHEPEN. | LASTEN. | GEZAGVOERDERS. | BESTEMMING. | AGENTEN. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Z. M. | Korvet. | Juno. | ..... | Kapt. t/z J. J. v. d. Moore. | Wachtschip. | ... |
| „ | Stooms. | Gedeh. | ..... | ..................................... | Opgelegd. | ... |
| „ | „ | Phoenix. | ..... | Luit. 1 kl. J. L. Nierstrasz. | ... | ... |
| „ | „ | Etna. | ..... | „ 1 kl. van der Meulen. | ... | ... |
| „ | „ | Reteh. | ..... | „ t/z 1 kl. M. W. Bowier. | ... | ... |
| „ | „ | Citadel van Antwerpen. | ..... | Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel. | ... | ... |
| „ | „ | Samarang. | ..... | „ t/z. 1 kl. C. A. W. Halvenhout. | ... | ... |
| Gouvernements | Stoomer | Hertog Bernhard. | ..... | Stolte. | ... | ... |
| „ | „ | Draak. | ..... | A. Smit. | ... | ... |
| Nederlandsche | Bark | Pictura. | 372 | K. H. Leonhardt. | ... | ... |
| „ | „ | P. Schoenmakers. | 371 | J. J. van Varelen. | In Reparatie. | Fraser Eaton & Co. |
| „ | „ | Capella. | 199 | J. Kruisinger. | Nederland. | id. |
| „ | „ | Macasser. | 226 | J. Rip. | id. | id. |
| „ | Schip | Jedo. | 399 | F. van Rossen. | id. | id. |
| „ | „ | Burgemeester Hoffman. | 400 | P. D. Wit. | id. | id. |
| Engelsche | Brik | Eunomia. | 223 | D. Gronow. | id. | id. |
| Nederl. Ind. | Stooms. | Kraton. | 28 | J. Martens. | ... | W. Cores Vries. |
| „ | „ | Oenarang. | 223 | H. Kramer. | ... | id. |
| „ | „ | Padang. | 181 | ..................................... | ... | id. |
| Zweedsche | Brik | Cleopatra. | 155 | C. M. Daunberg. | id. | Math'eu Ebbs Ruijs & Co. |
| Nederlandsche | Bark | Willem de Zwijger. | 392 | W. L. van den Dries. | id. | id. |
| „ | „ | Johanna Elisabeth. | 333 | N. Burhoven Junius. | id. | id. |
| „ | „ | Passaroeang. | 291 | J. C. Strootman. | In Reparatie. | Adam & Co. |
| „ | Schip | Prins van Oranje. | 478 | J. Hensing. | Nederland. | E. Ten Brinck & Co. |
| „ | „ | Acadia. | 382 | G. Greefkes. | id. | Schimmelpenninck & Co. |
| „ | Bark | Clio. | 236 | J. O. Wijnmalen. | id. | id. |
| „ | „ | Joan Melchior Kemper. | 223 | J. K. Salm. | id. | Mc. Lennan & Co. |
| „ | „ | Catharina Maria. | 398 | F. R. Vomkens. | id. | id. |
| „ | Schip | Catharina Jacoba Henriëtte. | 634 | C. J. Tonjes. | id. | Anemaet & Co. |
| „ | „ | Catharina Wilhelmina. | 573 | J. O. Klein. | id. | id. |
| „ | Bark | Euterpe. | 267 | A. Kuipers. | id. | id. |
| „ | „ | Koning Willem III. | 223 | A. J. de Jong. | id. | J. F. van Leeuwen & Co. |
| „ | „ | Johanna Maria. | 254 | P. J. Dam. | id. | Gumprich & Strauss. |
| „ | „ | Nederland en Oranje. | 319 | P. C. Rozier. | id. | B. Kopersmit & Co. |
| „ | „ | Quartet. | 339 | Z. Mulder. | id. | B. J. van Eck & Co. |
| „ | „ | Louis Meijer. | 399 | G. H. Holtgreve. | id. | id. |
| „ | „ | Tjielingsle. | 322 | P. Ouwehand. | id. | id. |
| „ | „ | Lammina Elizabeth. | 336 | A. Gersen. | ... | ... |
| „ | Brik | l'Espérance. | 68 | N. C. Paulus. | ... | ... |
| „ | „ | Alida Maria. | 85 | C. N. van der Beek. | ... | ... |

### Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 3den December 1862.

### INVOER.

Van Samarang per het Ned. schip *Nederland & Oranje*, gez. P. C. Rosier.

4 kn. manufacturen, Schimmelpenninck & Co.
1 rijtuig, J. van Bostraeten.
50 kn. manufachturen, 79.500 steenen, B. Kopersmit & Co.
2 kn. holl. sigaren, 1 kist onbekend, Gezagvoerder.

Van Batavia en Samarang per de stb. *Oenarang*, gez. Kramer.

1/4 pp. madera, 92 kn. manufacturen, Fraser, Eaton & Co.
8 kn. manufacturen, Adam & Co.
2 „ „ Arnold & Zonen.
4 kn. kantoorbehoeften, Bleijenburgh & Co.
2 kn. „ Schimdt.
1 kt. zijden stoffen, Gumprich & Strauss.
4 kn. speelgoed, 3 kn. kramerijen, E. ten Brinck & Co.
2 kn. medicijnen, Overbeek.
20 vt. teer, Haije & van Marle.
3 kn. provisiën, Abalain Durand & Co.
1 kt. koek, Mathieu, ebbs, Ruijs & Co.
1 stoomketel, W. Cores de Vries
en eenige goederen, Arabieren & Chinezen.

Van Cheribon per het Ned. schip *Lammina Elisabeth*, gez. A. Gersen.

2 kn. machineriën, Baijer.
219 kn. diversen, Fraser, Eaton & Co.

### UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Passoeroeang*, gezagv. Strootman.

2002.07 pic. suiker, 400 pic. tin, 3000 pic. koffij, 175 pic. rotting, N. H. M.

### Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ƒ 14.—
KLAPPER OLIE ƒ 25.—
KADJANG MATTEN ƒ 7.—
ROTTING ƒ 11.—
WISSELKOERS 106% à 107%.—

---

**PROTESTANTSCHE EEREDIENST**

Zondag den 7den December 1862
's morgens te half negen ure
Ds. MONNIER.
Doopsbediening.

---

**ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST**

Zondag den 7den December 1862.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

---

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

Gedrukt bij LE ROY & CO te Soerabaja